

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ireny Saralievové a soudců JUDr. Ivany Placek a JUDr. Michala Fridricha ve věci žalobce: **F. P.**, nar. xxx, bytem xxx, xxx, zast. JUDr. Radomírem Šimáčkem, advokátem, se sídlem Vídeňská 9, Klatovy, proti žalovanému: **Česká republika - Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 427/16, Praha 2, IČO 00025429, **o zaplacení 511.481 Kč s příslušenstvím**, k odvolání žalobce a žalovaného proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 23.02.2015, č. j. 18C 43/2014-25,

takto:

- I. Rozsudek soudu I. stupně se ve vyhovujícím výroku o věci samé **potvrzuje**.
- II. V zamítavém výroku o věci samé se rozsudek soudu I. stupně ohledně částky 147.310 Kč s příslušenstvím **potvrzuje**.
- III. V zamítavém výroku o věci samé ohledně částky 60.800 Kč s příslušenstvím se rozsudek soudu I. stupně **mění** tak, že žalovaný je povinen zaplatit žalobci 60.800 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení od 30.01.2014 do zaplacení do 15 dnů od právní moci rozsudku.

- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů 52.790 Kč k rukám advokáta JUDr. Radomíra Šimáčka do tří dnů od právní moci rozsudku.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem soud I. stupně uznal žalovaného povinným zaplatit žalobci 303.371 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení od 30.01.2014 do zaplacení. Zamítl žalobu co do částky 208.110 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení od 30.01.2014 do zaplacení a žalovaného zavázal povinností zaplatit žalobci na náhradu nákladů řízení 9.136,80 Kč k rukám jeho právního zástupce. Žalobce se na žalovaném domáhal zaplacení 511.481 Kč s přísl. z titulu náhrady škody a zadostiučinění za nemajetkovou újmu, jež mu měla vzniknout nezákonným trestním stíháním. Nárok představuje náhradu ušlého výdělku ve výši 372.279 Kč, zbývající část nákladů za právní zastoupení žalobce v souvislosti s trestním stíháním ve výši 26.812 Kč spolu s cestovným k úkonům právní služby ve výši 12.390 Kč a zadostiučinění za nemajetkovou újmu ve výši 100.000 Kč.

Soud I. stupně z obsahu spisu Obvodního soudu pro Prahu 6 sp. zn. 2T 152/2011 zjistil, že usnesením ze dne 11.01.2011 bylo zahájeno trestní stíhání žalobce pro podezření ze spáchání trestného činu křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 odst. 1, odst. 3 tr. zák. a úvěrového podvodu podle § 250b odst. 1, odst. 4 písm. b) tr. zák. ve formě pomoci. Žalobce si pro účely obhajoby v trestním řízení zvolil advokáta JUDr. Radomíra Šimáčka, jehož prostřednictvím podal stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání, která byla usnesením ze dne 22.03.2011 zamítnuta. Dne 03.07.2012 nahlédl obhájce žalobce do spisu poté, kdy byla podána obžaloba a písemně se dne 16.11.2012 vyjádřil ke znaleckému posudku Ing. Pokorného a Ing. Langa. Rozsudkem Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 20.11.2012 byl žalobce podle § 226 písm. b/ tr. ř. zproštěn obžaloby. Žalobce uhradil Znalecké společnosti s.r.o. za znalecký posudek 6.667 Kč bez DPH a ve dnech 24.02.2011, 16.09.2011, 24.04.2012, 25.07.2012, 03.10.2012, 20.11.2012 a 15.03.2013 vykonal cestu svým automobilem Peugeot 307 na trase z Klatov do Prahy a zpět za účelem své účasti u úkonů v trestním řízení. Dále soud I. stupně zjistil, že žalobci bylo Policií ČR, KŘP Plzeňského kraje, doručeno oznámení o zahájení správního řízení ze dne 12.05.2011 a ten k úkonům v této věci zplnomocnil advokáta JUDr. Radomíra Šimáčka, který vyhotovil dne 31.05.2011 vyjádření k oznámení o zahájení správního řízení a podal odvolání proti rozhodnutí Policie ČR ze dne 06.06.2011, jímž byl žalobci zajištěn zbrojní průkaz,

průkaz zbraně, zbraně a střelivo. Žalobce uzavřel dne 28.05.2004 s Českou spořitelnou a.s. smlouvu o spolupráci, jejímž předmětem byla dohoda o základních zásadách spolupráce mezi bankou a znalcem při oceňování nemovitostí pro banku, členy finanční skupiny České spořitelny a jejich klienty, zejména pro potřeby úvěrových obchodů uzavíraných bankou s jejími klienty, dne 25.10.2010 Česká spořitelna, a.s. sdělila žalobci, že vzhledem k probíhajícímu šetření Policií ČR, jež se týká poskytnutí úvěru na základě znaleckého posudku č. 2198-29/08 z 10.03.2008, s ním pozastavuje spolupráci s okamžitou platností až do prošetření celé záležitosti. Dne 30.05.2013 žalobce uzavřel s Českou spořitelnou a.s. dodatek č. 1 k uvedené smlouvě. Žalobce za vypracované znalecké posudky o ocenění nemovitostí fakturoval společnosti Spedit Trans KT s.r.o. dne 03.02.2010 částku 7.800 Kč, společnosti Stavoplast KL spol. s r.o. dne 20.05.2010 částku 10.392 Kč, společnosti KINETIC-LEASING, spol. s r.o. dne 28.07.2010 částku 14.520 Kč, společnosti HELIOS MEDIKA, s.r.o. dne 25.08.2010 částku 5.700 Kč, společnosti Lyckeby Culinar, a.s. dne 30.11.2010 částku 8.700 Kč a České spořitelně a.s. dne 21.05.2010 částku 5.200 Kč, dne 07.06.2010 částku 24.000 Kč, dne 09.07.2010 částku 13.600 Kč, dne 15.09.2010 částku 10.400 Kč, dne 04.10.2010 částku 33.900 Kč a dne 30.11.2010 částku 15.900 Kč. Žalovaný žádosti žalobce ze dne 04.06.2013 částečně vyhověl a přiznal mu na náhradu škody částku 60.621 Kč, jež představuje náklady obhajoby, současně konstatoval nezákonnost usnesení o zahájení trestního stíhání a vyslovil žalobci omluvu (stanovisko žalovaného ze dne 30.01.2014).

Soud I. stupně poté s odkazem na §§ 1, 5, 7, 8 a 31a zák. č. 82/1998 Sb. dospěl k závěru, že žaloba je částečně důvodná. Konstatoval, že žalobce byl v popsáném trestním řízení zproštěn obžaloby a domáhá se tak peněžitého zadostiučinění za nemajetkovou újmu a náhrady škody, jež mu byla způsobena nezákonným trestním stíháním. K dílčím nárokům žalobce na náhradu škody dovedl, že žalobce účelně vynaložil náklady na právní zastoupení ve správním řízení před Policií ČR v celkové výši 3.146 Kč. Dovedl, že tyto náklady byly vynaloženy v souvislosti s předmětným trestním řízením, bez něhož by správní řízení o zajištění zbraně, zbrojního průkazu a střeliva nebylo zahájeno. Žalobce byl ve správním řízení zastoupen advokátem, který podal písemné vyjádření dne 31.05.2010 a odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, a nárok tak představuje odměnu advokáta za dva úkony právní služby po 1.000, určenou dle § 10 odst. 1 a § 7 vyhl. č. 177/96 Sb. spolu se dvěma paušálními náhradami výdajů po 300 Kč podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky a 21 % DPH. Důvodným shledal soud I. stupně také nárok žalobce na náhradu ušlého zisku ve výši 300.225 Kč. K tomu dovedl, že žalobci ušel zisk v příčinné souvislosti se zahájením trestního stíhání, neboť Česká spořitelna, a.s. s ním z důvodu jeho šetření v předmětné trestní věci pozastavila spolupráci ohledně výkonu

znalecké činnosti na podkladě uzavřené smlouvy, což žalovaný nezpochybnil. Žalobci však přiznal náhradu ušlého zisku za 25 měsíců, od okamžiku doručení usnesení o zahájení trestního stíhání v únoru 2011 do pravomocného skončení trestního řízení v březnu 2013, nikoliv za požadovaných 31 měsíců. K tomu uvedl, že žalovaný ve smyslu § 8 zák. č. 82/98 Sb. nese odpovědnost pouze za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím o zahájení trestního stíhání žalobce a nelze ji vztahovat k období před zahájením tohoto stíhání. Okolnost, že smluvní partner pozastavil s žalobcem spolupráci již v reakci na zahájení šetření ohledně podezření z trestné činnosti, nemůže jít k tíži žalovaného. Soud I. stupně proto žalobě vyhověl co do částky 303.371 Kč spolu s úrokem z prodlení v zákonné výši ke dni 30.01.2014, kdy se žalovaný ve smyslu § 15 zák. č. 82/98 Sb. ocitl v prodlení.

Nedůvodným v rámci nároku na náhradu škody shledal soud I. stupně požadavek žalobce na náhradu odměny obhájce v plné výši sazby za vyhotovení stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání s poukazem na to, že za tento úkon právní služby náleží dle § 11 odst. 2 písm. d) vyhl. č. 177/96 Sb. mimosmluvní odměna ve výši jedné poloviny. Nelze dále uznat nárok na náhradu nákladů obhajoby ve výši 6.524 Kč za studium spisu po podání obžaloby, neboť ve smyslu § 11 odst. 1 písm. f) vyhl. č. 177/96 Sb. náleží mimosmluvní odměna za úkon prostudování spisu při skončení vyšetřování, tedy před tím, než státní zástupce rozhodne o postupu ve smyslu podané obžaloby či jiného rozhodnutí. Žalobce ani netvrdil, že pro nahlížení do spisu po podání obžaloby byl mimořádný důvod, daný specifikem předmětného řízení. Za vyjádření ke znaleckému posudku ze dne 16.11.2012 žalovaný správně žalobci přiznal polovinu mimosmluvní odměny, neboť jej nelze podřadit pod žádný z úkonů jmenovaných v § 11 odst. 1 písm. a) až m) vyhl. č. 177/96 Sb. Žalobce ke svému tvrzení, že se jednalo o právní rozbor věci, netvrdil ani neprokazoval, že by byl jeho obhájce např. soudem vyzván k vyhotovení právního rozboru, případně, že jeho nutnost vyplynula z průběhu řízení. Opodstatněným neshledal soud I. stupně ani nárok žalobce na náhradu nákladů za znalecký posudek Znalecké společnosti s.r.o. ve výši 6.667 Kč. Poukázal na to, že z odůvodnění zprošťujícího rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 6 ze dne 20.11.2012 účelnost tohoto nákladu nevyplývá, jeho závěr byl založen na tom, že skutek není trestním činem a na absenci úmyslu žalobce vypracovat nepravdivý znalecký posudek, nikoliv na (ne)správnosti znaleckého posudku, jež byl předmětem posouzení trestní odpovědnosti žalobce. Účelnost žalobcem vynaložených nákladů ve výši 12.390 Kč za použití osobního vozidla na cestě z Klatov do Prahy a zpět k úkonům v trestním řízení je vyloučena již tím, že si žalobce podle vlastního tvrzení nevyžádal ve smyslu § 30 odst. 2 vyhl. č. 37/1992 Sb. předchozí souhlas soudu k užití vlastního vozidla. Okolnost, že s žalobcem měl cestovat i jeho obhájce, není významná,

neboť je třeba odlišit náklady obhájce v rámci jednotlivých úkonů právní služby od nákladů, vzniklých přímo poškozenému.

Nárok žalobce na zadostiučinění za nemajetkovou újmu v penězích soud I. stupně opodstatněným neshledal. Konstatoval, že žalobce přes výzvu soudu dle § 118a odst. 3 o. s. ř. neprokázal, jaká konkrétní újma mu v důsledku nezákonného rozhodnutí vznikla. Celková doba řízení nepatrně přesáhla dva roky a zásah nezákonného trestního stíhání do života žalobce nemohl být natolik intenzivní, aby jeho dopady do osobní, případně profesní sféry žalobce bylo možno hodnotit jako nepřiměřené. Uzavřel, že újma, která žalobci vznikla nezákonným trestním stíháním, byla dostatečně kompenzována konstatováním (porušení práva) a omluvou, vyslovenou žalovaným v rámci předběžného projednání nároku. S tímto odůvodněním soud I. stupně ohledně 208.110 Kč s přísl. žalobu jako nedůvodnou zamítl. Výrok o náhradě nákladů řízení odůvodnil s odkazem na § 142 odst. 2 o. s. ř. převažujícím úspěchem žalobce v řízení.

Proti tomuto rozsudku podali oba účastníci v zákonné lhůtě odvolání. Žalobce se odvolal proti zamítavému výroku rozsudku a výroku o náhradě nákladů řízení s odkazem na § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o. s. ř. Namítl, že postup soudu I. stupně při přiznání náhrady ušlého výdělku za 6 měsíců je restriktivní. Česká spořitelna s ním pozastavila spolupráci již na základě sdělení policie o podezření z trestné činnosti, pro kterou bylo proti němu následně vedeno trestní stíhání, po jehož ukončení dne 15.03.2015 trvalo určitou dobu, než se mu podařilo dojednat obnovení spolupráce s Českou spořitelnou od 30.05.2015. Vyjádřil přesvědčení, že má nárok na náhradu ušlého zisku za období od skončení trestního stíhání do obnovení spolupráce od 15.03.2015 do 30.05.2015. Náklady na znalecký posudek Znalecké společnosti s.r.o. ve výši 6.670 Kč nelze považovat za neúčelně vynaložené, orgány činnými v trestním řízení bylo kromě jiné argumentováno rozdíly v ocenění nemovitosti, z čehož byl dovozován úmysl žalobce, proto v rámci obhajoby bylo objednáno ocenění nezávislými znalci. Soud I. stupně pochybil, když žalobci nepřiznal náhradu odměny obhájce za vyjádření ke znaleckému posudku z 16.11.2012 v rozsahu poloviny právního úkonu (1.150 Kč bez DPH), neboť úkonem právní služby dle § 11 odst. 1 písm. d/ vyhl. č. 177/96 Sb. je i vyjádření ve věci samé, spojené s právním rozporem věci. Žalobce setrval též na požadavku náhrady ve výši 2.300 Kč bez DPH za nahlédnutí do spisu před dalším hlavním líčením, konaným dne 25.07.2012, s poukazem na to, že nebylo neúčelné. Obsáhlou stížnost obhájce do usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 18.11.2015 nelze považovat za jednoduchý úkon a měl být posuzován dle § 11 odst. 1 písm. d/ vyhl. č. 177/96 Sb., neboť nejde o návrh či stížnost ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d/ vyhlášky, na který odkazuje soud I. stupně. Rozhodnutí soudu I. stupně o náhradě cestovného

ve výši 12.390 Kč je ryze formální, neboť nepřihlédl k tomu, že žalobce použitím svého vozidla k odvozu obhájce k úkonům šetřil náklady obhajoby. K nároku na náhradu nemajetkové újmy žalobce namítl, že osvědčil své xxx léčení v době zahájení trestního stíhání a při tomto již tak stresujícím zdravotním stavu musel absolvovat dvouleté trestní řízení, které pro něj znamenalo další stres a náklady při výpadku příjmů, což nesvědčilo jeho psychice ani celkovému zdravotnímu stavu. Také z hlediska jeho pověsti jakožto znalce mu trestní stíhání neprospělo, byl od určité míry poškozen i profesně a samotná omluva vyslovená žalovaným se jeví jako nedostatečná. Žalobce navrhl, aby odvolací soud napadený výrok rozsudku změnil a přiznal mu částku 208.110 Kč s přísl. spolu s náhradou nákladů řízení před soudy obou stupňů.

Žalovaný svým odvoláním napadl vyhovující výrok a výrok o náhradě nákladů řízení s námitkou nesprávného právního posouzení věci. Namítl, že u odměny obhájce ve výši 3.146 Kč za poskytnutí právní pomoci ve správním řízení není dána příčinná souvislost s trestním stíháním žalobce a Ministerstvo spravedlnosti není pro tento případ (správního řízení) organizační složkou příslušnou jednat za stát. K ušlému výdělků žalobce ve výši 300.225 Kč poukazoval na to, že ze strany České spořitelny nebyla spolupráce s ním řádně ukončena výpovědí. Žalobce byl mimo to stíhán na svobodě, nebyl vyškrtnut ze seznamu znalců, mohl tak vykonávat znaleckou činnost pro jiné subjekty a dosahovat příjmů. Žalovaný navrhl, aby odvolací soud vyhovující výrok rozsudku změnil tak, že žalobu zcela zamítne a přizná mu náhradu nákladů řízení.

Odvolatelé uplatnili podle obsahu odvolání odvolací důvody dle § 205 odst. 2 písm. e/ a g/ o. s. ř. Odvolací soud proto z jejich podnětu přezkoumal rozsudek soudu I. stupně i řízení, které jeho vydání předcházelo, v rozsahu daném dle § 212 a § 212a o. s. ř., v nepřítomnosti omluveného žalovaného v souladu s § 101 odst. 3 ve spojení s § 211 o. s. ř. Po doplnění dokazování podle § 203 odst. 4 o. s. ř. dospěl odvolací soud k závěru, že odvolání účastníků jsou opodstatněna zčásti.

Základ nároku žalobce je nepochybný a mezi účastníky nesporný a vyplývá z toho, že byl v trestním řízení proti němu vedeném zproštěn obžaloby. Je ustálenou soudní praxí, že ve smyslu § 8 zákona č. 82/1998 Sb. odpovídá stát i za škodu způsobenou zahájením (vedením) trestního stíhání, které neskončilo pravomocným odsuzujícím rozhodnutím trestního soudu; protože zákon tento nárok výslovně neupravuje, vychází se z analogického výkladu úpravy nejbližší, a to z úpravy odpovědnosti za škodu způsobenou nezákonným rozhodnutím, za něž je považováno rozhodnutí, jímž se trestní stíhání zahajuje (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 1Cz 6/90,

sp. zn. 31Cdo 3489/2007, sp. zn. 31Cdo 2805/02011, sp. zn. 25Cdo 4768/2007). Spor mezi účastníky vznikl o výši nároku žalobce na náhradu škody a o formu zadostiučinění ze nemajetkovou újmu.

Ve vztahu k nároku na náhradu škody shledal odvolací soud opodstatněným odvolání žalovaného ohledně částky 3.146 Kč, představující náklady vynaložené na právní pomoc advokáta ve správním řízení, vedeném se žalobcem k zajištění zbrojního průkazu, zbraní a střeliva. Toto správní řízení bylo bez ohledu na časovou, případně i věcnou souvislost s posuzovaným trestním řízení, samostatným řízením, odlišným od řízení trestního. Právní úprava nároku na náhradu škody z nezákonného rozhodnutí v podobě nákladů řízení je restriktivní a ve smyslu § 31 odst. 1 zák. č. 82/98 Sb. zahrnuje pouze takové náklady, které byly účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí. Z toho vyplývá, že do rámce tohoto nároku, vycházejícího z nezákonného trestního stíhání, nemohou spadat náklady vynaložené na právní pomoc v souvislosti s jiným řízením, byť by i bylo trestním řízení vyvoláno. Žalovaný též opodstatněně namítl, že k předběžnému projednání nároku na náhradu těchto nákladů je ve smyslu § 6 odst. 2 písm. b) zákona č. 82/98 Sb. příslušný úřad než Ministerstvo spravedlnosti.

Námítky žalovaného ohledně nároku na náhradu ušlého zisku důvodné nejsou. Žalobce v řízení před soudem I. stupně prokázal, že s ním jeho hlavní smluvní partner Česká spořitelna, a.s. z důvodu trestního stíhání pozastavil dne 25.10.2010 spolupráci ohledně znalecké činnosti při oceňování nemovitostí na základě mezi nimi uzavřené smlouvy o spolupráci ze dne 28.05.2004. Je tedy zřejmé, že v době trestního stíhání nebyla smlouva o spolupráci naplňována, žalobci jako znalci nebyly zadávány žádné zakázky a je tak dána příčinná souvislost této jeho konkrétní majetkové ztráty ve smyslu § 442 odst. 1 obč. zák. č. 40/1964 Sb. s nezákonným rozhodnutím. Okolnost, že žalobce jako znalec mohl svoji činnost vykonávat pro jiné subjekty, nemá na existenci této škody žádný vliv. Ve vztahu k tomuto nároku je převážně nedůvodné i odvolání žalobce. Soud I. stupně správně konstatoval, že tento nárok, který založený nezákonností rozhodnutí o trestním stíhání, je ohraničen dobou trvání trestního řízení od jeho zahájení dnem 11.01.2011 do jeho pravomocného skončení dnem 15.03.2013, neboť jen po tu dobu je dána příčinná souvislost majetkové ztráty žalobce s nezákonným rozhodnutím. Soud I. stupně však nesprávně vypočetl nárok žalobce na ušlý zisk až od února 2011, kdy bylo žalobci doručeno usnesení o zahájení trestního stíhání. Nárok žalobce na náhradu škody v podobě ušlého zisku při zjištěném průměrném čistém měsíčním výdělku 12.009 Kč za dobu od 11.01.2011 do 15.03.2013 činí 314.171 Kč (o 13.946 Kč více, než na tento nárok přiznal soud I. stupně).

Odvolání žalobce ohledně náhrady a ocenění úkonů advokáta včetně cestovného v průběhu trestního řízení důvodné není. Soud I. stupně se podrobně zabýval jednotlivými úkony právní služby advokáta, své závěry podrobně a vyčerpávajícím způsobem odůvodnil a na správné důvody napadeného rozsudku lze pro stručnost v tomto směru převážně odkázat. Námitky odvolatele nejsou způsobitelné závěry soudu I. stupně zvrátit. Odvolací soud se zcela ztotožnil se závěrem soudu I. stupně o neúčelnosti nákladů ve výši 6.667 Kč, vynaložených žalobcem na vlastní znalecký posudek v trestním řízení, neboť závěry tohoto posudku (Znalecké společnosti s.r.o.) neměly na důvody zproštění žalobce obžaloby žádný vliv. Odměna za vyjádření obhájce ke znaleckému posudku ze dne 16.11.2012 a za stížnost proti zahájení trestního stíhání (ze dne 18.02.2011) náleží ve smyslu § 11 odst. 2 písm. d/ ve spojení s §11 odst. 3 vyhl. č. 177/96 Sb. jen ve výši jedné poloviny, neboť nejde o úkony ve věci samé (k tomu srov. rozhodnutí Vrchního soudu v Olomouci sp. zn. 3To 161/2006). Nahlížení do spisu po podání obžaloby není úkonem právní služby ve smyslu § 11 vyhl. č. 177/96 Sb. a pro náhradu nákladů cestovného osobním vozem žalobce nebyly splněny podmínky § 30 odst. 2 vyhl. č. 37/92 Sb. o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy.

Odvolání žalobce ohledně zadostiučinění nemajetkové újmy v penězích shledal odvolací soud opodstatněným. Jak judikoval Ústavní soud (srov. např. nálezy sp. zn. I. ÚS 554/05, II. ÚS 590/2008) každé trestní řízení negativně ovlivňuje osobní život trestně stíhaného, již samotné toto stíhání výrazně zasahuje do soukromého a osobního života jednotlivce, do jeho cti a dobré pověsti, a to tím spíše, jedná-li se o osobu bezúhonnou a o obvinění „liché“, což je posléze pravomocně stvrzeno zprošťujícím rozsudkem soudu. Trestní řízení tedy samo o sobě představuje natolik zásadní negativní zásah do života obviněného, zatěžující jeho osobní život, že pro reparaci jeho následků v osobnostní sféře zásadně nemůže pouhé konstatování porušení práva ve smyslu § 31a/2 věta první zák. č. 82/98 postačovat. Již z toho důvodu nemůže obstát závěr soudu I. stupně, že pro reparaci následků nezákonným trestním stíháním v osobnostní sféře žalobce je postačující žalovaným konstatované porušení práva žalobce a jeho omluva. Při úvaze o výši zadostiučinění v peněžní formě podle § 31 odst. 2 zák. č. 82/98 Sb. je ve smyslu judikatury Nejvyššího soudu (rozhodnutí sp. zn. 30Cdo 2256/2011, sp. zn. 30Cdo 2813/2011, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek pod R 122/12) podstatná 1/ povaha trestní věci a v jejím rámci zejména hrozba trestního postihu, 2/ délka trestního řízení a 3/ následky, způsobené v osobnostní sféře poškozeného (případně též okolnosti konkrétního trestního stíhání, zejména okolnosti vydání usnesení o jeho zahájení nebo jeho vydání předcházející). Soud I. stupně žalobce nesprávně poučil ve smyslu § 118a odst. 3 o. s. ř. o tom, že má prokazovat existence nemajetkovou újmu. Vznik takové újmy

v důsledku nezákonného trestního stíhání se však předpokládá a není třeba ji prokazovat, důkazní povinnost žalobce směřuje pouze k tomu, jaké konkrétní dopady mělo trestní stíhání do jeho osobnostní sféry. V tomto směru žalobce již v žalobě navrhoval provedení důkazu svou výpovědí a lékařskou zprávou ze dne 17.05.2010, na tyto návrhy však soud I. stupně nerefletoval (v rozporu se skutečností pak v rozsudku uvedl, že žalobce žádné důkazy nenavrhl) a ani ostatní shora uvedená kritéria pro stanovení formy a výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu nezhodnotil.

Odvolací soud v souladu s § 213 odst. 4 o. s. ř. zjistil z lékařské zprávy Fakultní nemocnice xxx, xxx, že žalobce zde byl hospitalizován od 09.05.2010 do 17.05.2010 pro xxx xxx xxx za účelem provedení operace. Z výsledku žalobce zjistil, že trestní stíhání nevratně poškodilo jeho pověst v místě bydliště, kde jej lidé znali z jeho předchozí práce na městském úřadu. Zpráva o jeho trestním stíhání se rozšířila po městě, lidé ho přestali zdravit a poklesl i zájem o jeho práci, neboť se trestní stíhání rozneslo mezi jeho potenciální zákazníky, zejména notáři. Po celou dobu trestního stíhání byl ve stavu úzkosti a stresu, což neprospělo jeho zdravotnímu stavu, neboť již tehdy byl xxx pacientem.

Z pohledu shora popsaných kritérií pro posouzení formy a výše zadostiučinění za nemajetkovou újmu je zřejmé, že žalobce byl trestně stíhán pro trestný čin křivé výpovědi a nepravdivého znaleckého posudku podle § 175 odst. 3 a § 205b odst. 4 tr. zák. 140/61 Sb., v jehož smyslu byl teoreticky ohrožen vysokým trestním postihem až deseti let odnětí svobody, reálně mu však jako osobě dosud bezúhonné hrozil trest při dolní hranici trestní sazby (dvě léta). Trestní stíhání žalobce trvalo od 11.01.2011 do 15.03.2013 a doba jeho nejistoty, úzkostí a obtíží tímto řízením vyvolaných tak představovala dva roky a dva měsíce. Trestní stíhání nepochybně zasáhlo žalobce v osobnostní sféře a jak vyplynulo z jeho výpovědi, významným následkem bylo poškození jeho dobré pověsti v místě bydliště a u potenciálních zákazníků. Žalobce byl po dobu trestního stíhání ve stresu, což nepochybně nepřispělo k jeho zdravotnímu stavu po prodělané xxx operaci. Zásadní trvalé následky (např. ztrátu profesního postavení a nemožnost vykonávat znaleckou činnost) však trestní stíhání žalobci nepřineslo, o čemž svědčí obnovení spolupráce s Českou spořitelnou, a.s. dodatkem smlouvy o spolupráci ze dne 30.05.2013. Odvolací soud tak dospěl k závěru, že z hlediska shora uvedených kritérií je v porovnání s jinými obdobnými případy přiměřenou satisfakcí za obtíže, které musel žalobce v důsledku nezákonného trestního stíhání snášet, ve smyslu § 31 odst. 2 zák. č. 82/98 Sb. částka 50.000 Kč (zhruba 25.000 Kč za rok trvání řízení).

Na základě výše uvedeného odvolací soud rozsudek soudu I. stupně ve vyhovujícím výroku a v zamítavém výroku ohledně částky 147.310 Kč

s přísl. podle § 219 o. s. ř. potvrdil. V zamítavém výroku ohledně částky 60.800 Kč s přísl. (představující částku 50.000 Kč a rozdíl mezi navýšením náhrady škody na ztrátě zisku o částku 13.946 Kč a nedůvodně přiznanou částkou 3.146 Kč) jej podle § 220 odst. 1 písm. b) o. s. ř. změnil a v tomto rozsahu žalobě vyhověl.

O náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů bylo rozhodnuto ve prospěch žalobce podle § 142 odst. 1 a 2 o. s. ř. ve spojení s § 224 odst. 1 a 2 o. s. ř. při samostatném posouzení žalobou uplatněných nároků na náhradu škody a na náhradu nemajetkové újmy (s přihlédnutím k závěrům nálezu sp. zn. I. ÚS 2717/2008). Náhradu nákladů žalobce za řízení před soudem I. stupně představuje odměna advokáta z předmětu náhrady nemajetkové újmy podle § 142 odst. 1 o. s. ř. (srov. rozhodnutí NS ČR sp. zn. 30Cdo 2707/2013 za čtyři úkony právní služby po 3.100 Kč (převzetí a příprava zastoupení, sepis žaloby, účast na jednání 08.10.2015 a 16.02.2015), určená podle § 9 odst. 4 písm. a/ ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/96 Sb. (srov. rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 30Cdo 3378/2013), spolu se čtyřmi paušálními náhradami výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky), tj. 13.600 Kč. S nárokem na náhradu škody byl žalobce částečně úspěšný (z uplatněné částky 411.481 Kč měl úspěch co do částky 364.171 Kč v rozsahu 71 % a neúspěch co do částky 147.310 v rozsahu 29 %) a při odměně advokáta za shora uvedené čtyři úkony právní služby po 9.980 Kč, určené podle § 7 vyhl. č. 177/96 Sb. z puncta 411.481 Kč, představuje náhrada nákladů řízení 42 % z částky 39.920 Kč (4x 9.980 Kč), tj. 16.766,40 Kč. K náhradě nákladů řízení dále náleží cestovné advokáta žalobce z Klatov do Prahy a zpět dne 08.10.2014 ve výši 1.650 Kč (vyhl. č. 435/2013 Sb.) a dne 16.02.2015 ve výši 1.656 Kč (vyhl. č. 328/2014 Sb.), vždy 266 km a náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 a 3 vyhl. č. 177/96 Sb. za 10 půlhodin po 100 Kč. Náhrada nákladů řízení před soudem I. stupně činí 34.672,40 Kč a spolu s 21 % DPH celkem 41.953,60 Kč. Za odvolací řízení představuje náhradu nákladů řízení z náhrady nemajetkové újmy odměna advokáta za dva úkony právní služby po 3.100 Kč (odvolání, účast na jednání), určená podle § 9 odst. 4 písm. a/ ve spojení s § 7 vyhl. č. 177/96 Sb., spolu se dvěma paušálními náhradami výdajů po 300 Kč (§ 13 odst. 3 cit. vyhlášky), náhrada cestovného z Klatov do Prahy a zpět za 266 km, ve výši 1.656 Kč (vyhl. č. 328/2014 Sb.) a náhrada za ztrátu času za 5 půlhodin po 100 Kč podle § 14 odst. 1 a 3 vyhl. č. 177/96 Sb., tj. 8.956 Kč a spolu s 21 % DPH celkem 10.836,80 Kč. Ohledně nároku na náhradu škody byl žalobce v odvolacím řízení převážně neúspěšný (úspěch měl jen co částky 10.600 Kč z částky 411.481 Kč), a náhrada nákladů řízení mu proto nenáleží. Náhrada nákladů řízení žalobce za řízení před soudy obou stupňů činí celkem 52.790 Kč.

Proti tomuto rozsudku **je** za podmínek § 217 o. s. ř. přípustné dovolání, které lze podat do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR prostřednictvím soudu I. stupně.

V Praze dne 5. listopadu 2015

JUDr. Irena Saralievová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Jana Schmidtová